

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Kwalifikowalność wydatków i rozliczanie projektów – teoria w praktyce

Śląski Urząd Wojewódzki
Bielsko -Biała, 1 grudnia 2017 r.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

„ projekty są fajne bo się robi co chce”

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Definicja projektu wg podręcznika wnioskodawcy

Poprzez projekt rozumiany jest:

skoordynowany zbiór działań finansowanych z programu, które prowadzą do osiągnięcia ustalonych wcześniej i jasno zdefiniowanych oraz weryfikowalnych celów.

Projekt realizowany jest w określonym horyzoncie czasowym, zgodnie z wybraną strategią i danym budżetem.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Przygotowanie dobrego PROJEKTU

Projekt to zorganizowany i ułożony w czasie ciąg wielu działań zamierzających do osiągnięcia konkretnego mierzalnego celu

Działania projektu realizowane są:

W zdefiniowanym terminie

Wydzielonymi zasobami ludzkimi

Wydzielonymi zasobami rzeczowymi

Wydzielonymi zasobami finansowymi

Dobry projekt Interreg VA identyfikuje i rozwiązuje wybrany problem transgraniczny zgodny z celami danej osi priorytetowej np. OP3 / OP4

Posiada jednoznaczny opis celów, działań projektu,

Posiada racjonalny budżet,

Posiada mierzalne wskaźniki,

Działania powiązane ze wskaźnikami,

Zidentyfikowane ryzyka

Uwzględnia uwarunkowania u wszystkich partnerów np.

- możliwości finansowe (harmonogram realizacji),
- racjonalny czas realizacji projektu (w tym pory roku),
- zespół pracowników (ustalone zastępstwa)

Zakończenie projektu

- data zakończenia rzeczywistej realizacji projektu, np. przekazanie budowy, zakończenie wydarzenia kulturalnego, opracowanie badań itp.
- wszystkie projekty realizowane w ramach Programu muszą zostać zakończone najpóźniej do dnia 30 września 2023 r. (jeżeli warunki naboru nie zmienią tego terminu)
- realny harmonogram realizacji – dotychczas dużo opóźnień

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Prawo UE

Prawo krajowe

Dokumentacja Programowa

- Program Operacyjny ,
- wytyczne , podręczniki, załączniki

Dokumenty – kwalifikowalność wydatków

Podręcznik Wnioskodawcy

- zał. 9 - szczegółowy budżet projektu
- zał. 25a i 25 b – luka w finansowaniu
- zał. 34 – kwalifikowalność wydatków polskich partnerów
- zał. 35 – zasady udzielania zamówień w projekcie

Podręcznik Beneficjenta Dofinansowania

Kwalifikowalność wydatków weryfikowana jest na każdym etapie w cyklu życia projektu

Wydatek kwalifikowalny – spełnia łącznie 11 warunków

Wydatki:

- niekwalifikowalne nie powinny być planowane w budżetach projektów,
- powinny być **adekwatne** do produktów projektu,
- powinny być planowane tylko niezbędne do realizacji celów projektu,
- możliwe do przewidzenia przychody powinny być planowane w budżecie projektu,

Dobry budżet projektu to budżet rozsądny

- nie zbyt ogólny
- nie zbyt szczegółowy
- bez nazw własnych
- z podaniem składowych sumy - pokazujący metodę wyliczenia wartości danej pozycji budżetowej:
  - nazwa jednostki miary (**nie komplet**)
  - ilość jednostek,
  - cenę jednostkową,
  - informację o pomocy publicznej (% EFRR)
- wydatki adekwatne do zakładanych wskaźników
- wydatki planowane w układzie zadaniowym

Ewidencja księgową

Ewidencja księgową związana z realizacją projektu powinna być prowadzona:

- najpóźniej od dnia następującego po zaewidencjonowaniu projektu w systemie monitorującym
- w sposób wyodrębniony od własnej ewidencji księgowej (tj. dla celów projektu należy prowadzić wyodrębnioną ewidencję analityczną).
- zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. tekst jednolity Dz.U. 2013 r. Poz. 330 z późn. zm.

Partner ma obowiązek przechowywania wszelkich dokumentów dotyczących projektu do 31.12.2027.

Metody planowania i ponoszenia wydatków środki trwałe

- kwalifikowalne w całości jeżeli środek trwały będzie, bezpośrednio powiązany z przedmiotem projektu,
- kwalifikowalne odpisy amortyzacyjne dla środków trwałych wspomagających realizację projektu, które będą wykorzystywane również poza projektem,
- wkład niepieniężny – musi być zaplanowany we wniosku,

VAT – kwalifikowalność w zależności od możliwości odliczenia/odzyskania:

- może być kwalifikowalny w całości
- może być kwalifikowalny dla poszczególnych pozycji budżetowych,
- może być niekwalifikowalny

Metody planowania i ponoszenia wydatków

1. Metody uproszczone – ryczałt

- koszty przygotowawcze
- wydatki biurowe i administracyjne
- koszt personelu (opcjonalnie)

2. Wydatki rzeczywiście poniesione

- koszty podróży i zakwaterowania
- koszty ekspertów zewnętrznych
- koszty wyposażenia,
- infrastruktura i roboty budowlane,
- koszt personelu (opcjonalnie)

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Wydatki na przygotowanie projektu

RYCZAŁT

W przypadku wydatków na przygotowanie projektu należy wybrać dla całego projektu stałą kwotę 3500 EUR lub 0,00.

Wartość 3500 EUR dotyczy kosztów kwalifikowalnych

Partnerzy uzgodnią między sobą, jaki udział w kwocie 3500 EUR przypadnie, któremu partnerowi projektu

Wydatki biurowe i administracyjne – ryczałt **15%** kosztów

personelu

- czynsz za biuro
- media
- materiały biurowe
- ochrona
- ogólna księgowość
- korzystanie z posiadanych systemów informatycznych
- opłaty bankowe
- sprząatanie
- ubezpieczenie budynku

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Koszt personelu – ryczałt lub koszty rzeczywiste

Sposób rozliczania należy określić we wniosku aplikacyjnym i stosować przez cały okres realizacji projektu

Personel = umowa o pracę

Umowy cywilnoprawne z własnymi pracownikami niekwalifikowalne

Kwalifikowalne są koszty pracy wraz z pochodnymi oraz regulaminowe:

- dodatki do wynagrodzeń do 40 %

- nagrody lub premie

związane z zaangażowaniem w projekt o ile zostały wprowadzone w instytucji beneficjenta 6 miesięcy przed złożeniem wniosku

Łączne zaangażowanie pracownika – do 276 godzin miesięcznie

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

RYCZAŁT **do 20%** kosztów bezpośrednich

PRZYKŁAD:

Koszty bezpośrednie w projekcie inne niż koszty personelu =
100 000 EUR

Koszty personelu ujęte w budżecie projektu (obliczone na
podstawie rzeczywistych kosztów max 20%) = 20 000 Euro

Stawka ryczałtowa na koszty pośrednie określona przez IZ = 15%

Kalkulacja kosztów pośrednich = $20\,000 \times 15\% = 3\,000$ EUR

Kwota wydatków kwalifikowalnych w projekcie = 123 000 EUR

Koszty podróży i zakwaterowania

- zgodnie z regulacjami obowiązującymi w całej jednostce
- diety nie wyższe niż w Rozporządzeniu
- koszty przejazdów
- opłaty parkingowe, opłaty za autostradę
- koszty zakwaterowania
- koszty wiz
- środek transportu powinien być najbardziej efektywny

- koszty podróży ekspertów zewnętrznych planowane są w linii budżetowej - eksperci zewnętrzni

Koszty ekspertów zewnętrznych

- opracowania lub badania,
- szkolenia,
- tłumaczenia,
- systemy informatyczne,
- działania promocyjne,
- organizacja spotkań, imprez (również bezpośrednio zakupy produktów żywnościowych),
- opłaty za uczestnictwo w wydarzeniach,
- eksperci, doradztwo prawne, techniczne, finansowe,
- prawa własności intelektualnej,
- honoraria dla prelegentów,
- podróże ekspertów zewnętrznych,
- honoraria dla wykonawców wydarzeń kulturalnych i artystycznych **do 500 euro/wykonawcę lub 2000 euro / projekt**

Koszty wyposażenia

zakup, wynajem, leasing, amortyzacja

- sprzęt biurowy, meble
- sprzęt komputerowy
- sprzęt laboratoryjny
- maszyny i urządzenia
- narzędzia i przyrządy
- inny sprzęt niezbędny do realizacji projektu

Wydatki są kwalifikowalne tylko wówczas, gdy wyposażenie wykorzystywane jest bezpośrednio do realizacji projektu

Wyposażenie dla personelu projektu kwalifikowalne w całości jeżeli o najmniej ½ etatu jest wykorzystywane na cele projektu (umowa o pracę)

Infrastruktura i roboty budowlane,

Realizacja projektu powinna odbywać się zgodnie z prawem budowlanym, które definiuje

- budowę,
- przebudowę
- remont

nie definiuje modernizacji

Dokumentacja techniczna się również starzeje

Dokumentacja projektu powinna uwzględniać warunki topograficzne (3 wymiar),

Warto zweryfikować dokumentację techniczną projektu

Wskaźniki

- produkty projektu
- jednoznaczne
- mierzalne
- ambitne ale realne
- możliwe do osiągnięcia w okresie realizacji projektu
- nie musi być dużej liczby różnych wskaźników
- wskaźniki nie powinny zawierać się w sobie

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Nowe zasady dla Perspektywy 2014 – 2020

Nowy system informatyczny

Uproszczone metody ponoszenia wydatków

Śródkresowy przegląd (ewaluacja) Programu i Projektów

Budżet zadaniowy

Polityka konkurencji – 50 000 PLN – 30 000 Euro

Odwołania

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015

Coraz więcej dokumentów

Biblioteka podręczna koordynatora projektu

- przepisy UE ,
- przepisy krajowe np. PZP, rachunkowość, prawo budowlane,
- dokumenty programowe – publikowane na stronach WST w szczególności **Podręcznik Wnioskodawcy z załącznikami**
- wytyczne związane z kontrolą

Nie da się zrealizować poprawnie projektu (bez korekt) bez przygotowanego personelu **WŁASNEGO** partnera

Zasada „2 par oczu”

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015

W wielu przypadkach problemy wynikają ze złej jakości dokumentacji:

- geodezyjnej
  - architektoniczno - budowlanej
- skutkiem są:
- roboty dodatkowe,
  - problemy z terminowym zakończeniem projektu
  - skargi mieszkańców

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015

Zbyt częste zmiany w projektach

Dokumentacja techniczna nie uwzględnia specyficznych warunków górskich

- sprawy własności terenu,
- odwodnienia,
- zjazdy, dojazdy do posesji

Rzadko który projekt kończy się terminowo

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015

Zamówienia publiczne i polityka konkurencji

– największe źródło korekt i wydatków niekwalifikowalnych

Nieprzestrzeganie przepisów ustawy pzp :

- dzielenie zamówienia,
- złe szacowanie,
- nazwy własne

Promocja projektu

– błędy = korekta lub niekwalifikowalność wydatku

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015

Polityka konkurencji

-Przy zamówieniach podprogowych badanie rynku jest często sztuką dla sztuki

Umowy cywilno – prawne :

- generujące nieuzasadnione wydatki,
- zbyt ogólnikowe,
- nie zabezpieczają interesu zamawiającego

Regulaminy wewnętrzne

- złej jakości regulaminy wewnętrzne ponoszenia wydatków do 30 000 Euro,
- niestosowanie się do własnych regulaminów,

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015

Duże oszczędności w projektach w perspektywie 2007-2013 –
ok 25% wartości zakończonych projektów

Oszczędności wynikają z:

- przeszacowania budżetów większości projektów
- uznania wydatków za niekwalifikowalne np. korekty pzp
- ryzyko kursowe Euro – planowanie w Euro - ponoszenie w PLN
- szacowanie kosztów na podstawie kosztorysów a nie cen rynkowych
- rezygnacja z części działań w projekcie,

Na co się jeszcze przygotować

- konkurencja wnioskodawców na pograniczu 45/11/71
- utrzymanie efektów projektu – trwałość 5 lat
- wieloaspektowa kontrola projektu w tym kontrola PZP
- sformalizowane terminy raportowania i wypłaty środków
- kontrola wydatków 60 dni,
- długi czas pomiędzy poniesieniem wydatku a refundacją
- partnerstwo na złe czasy,
- nie zawsze wszystkie projekty uda się zrealizować we wspólnym partnerstwie,
- **odporność na stres i pracę w MS 2014+**

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

„ projekty są fajne bo ...”

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Dziękuję za uwagę

Grzegorz Wieniewski
Śląski Urząd Wojewódzki
wieniewskig@katowice.uw.gov.pl